

**Lääne-Viru maakond
Vinni vald
Vana-Vinni küla**

**HAAVA III KRUUSAKARJÄÄR
L.MK.LV-205644**

**Selgitus Haava III kruusakarjääri katendi
kasutamise kohta**

Kaevandamisloa omanik:

KMG OÜ

Betooni tn 28, Lasnamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond, 13816

Koostaja:

Mäebüroo Nord OÜ

Pärnu mnt 232, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond, 11314

Tallinn 2021. a

Seletuskiri

KMG OÜ (varasemalt OÜ YIT Teed) omab maavara kaevandamise keskkonnaluba (L.MK.LV-205644) Lääne-Viru maakonnas, Vinni vallas, Vana-Vinni külas Haava III mäeeraldisel kehtivusega alates 09.01.2009 kuni 08.01.2026. a. Kaevandaja on esitanud Keskkonnaametile maavara kaevandamise keskkonnavalua muutmise taotluse 11.05.2021. a eesmärgiga taotleda kõrvaltingimuse „*Kaevandamise ajal teostada vähemalt üks kord aastas lähipiirkonna majapidamiste (Lilleaia 90001:001:0141; Tominga 90001:001:0260 ja Astoki 90001:001:0410) kaevude põhjavee tasemete mõõtmist*“ loalt eemaldamist ning lisaks korrigeerida loal kaevandatavaid maavara koguseid. Keskkonnavalua muutmisega ei kaasne muutusi kaevandamistehnoloogias ega tootmisprotsessides.

Vastavalt Keskkonnaameti poolt 03.08.2021. a edastatud kirjale nr DM-115733-4 soovitakse, et lisaks täiendataks esitatud taotlust kaevandamisjäätmete osas, kuna väidetavalt teenindusmaale vallidesse ladustatud katendi näol on tegemist kaevandamisjäätmega.

Käesolevaga esitame täiendava selgituse Haava III kruusakarjääris paikneva katendi, selle ladustamise, kasutamise ning kaevandamisjäätmete tekke kohta.

Jäätmeseaduse § 2 lg 1 kohaselt on jäätmed mis tahes vallasasi, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema ning lg 2 kohaselt tähendab äraviskamine vallasasja kasutuselt kõrvaldamist, loobumist selle kasutusele võtmisest või kasutusest hoidmist, kui selle kasutusele võtmine ei ole tehniliselt võimalik, majanduslikest või keskkonnakaitselistest asjaoludest tulenevalt mõistlik.

Kaevandamisjäätmel on jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmel, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal, mis ei ole jäätmevõimaldaja Jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb koostada kaevandamisjäätmekava. Jäätmevõimaldajaks loetakse iga ehitist või ala, mida kasutatakse rohkem kui kolmeks aastaks saastumata pinnase kogumiseks või ladestamiseks.

Haava III kruusakarjääri mäeeraldisel esinev katend kasutatakse kaevandatud maa maapinna kujundamiseks vastavalt kaevandatud maa korrastamise projektile.

Kattepinnase puistangutes on välistatud õhu või vee kaudu eralduvate saasteainete teke ja levik. Puistangud on geotehniliselt ja geokeemiliselt stabiilne pinnas. Keskkonnale ohtlike ainete sisaldus puistangu materjalis ei ületa looduslike taustakontsentratsioone ja sellega ei kaasne keskkonnale saasteohtu. Võimalike õnnetusohude vältimiseks nii puistangute nõlvad kui ka nende pealispinnad silutakse. Jälgida tuleb, et puistangute nõlvavõlv oleks väiksem kui 26° (1:2).

Kattekihi käitlemine maavara kaevandamise keskkonnavalua kehtivuse ajal mäeeraldisel teenindusmaal piires ei kahjusta keskkonda – see ei ohusta vett, õhku, pinnast, loomastikku ega taimestikku. Samuti ei tekita need müra või lõhnast põhjustatud keskkonnanähtinguid ega kahjusta maastikku. Kattekihi puistangud ei vaja mingisugust töötlemist ning nende kasutamisel puuduvad kahjulikud mõjud keskkonnale.

Kaevandamisel Haava III kruusakarjääri mäeeraldisel ei teki kaevandamisjäätmel ja puudub kaevandamisjäätmekava vajadus. Samuti ei toimu Haava III kruusakarjääris

jäätmeseaduse mõistes katendi äraviskamist ning tegemist on looduslikul kujul oleva materjaliga, millel on olemas kindel kasutus ning otstarve. Katend ei kujuta ajutisel ladustamisel ohtu keskkonnale ning samuti on välistatud saasteainete teke ja levik ümbritsevasse keskkonda. Antud saastumata kattepinna näol pole jäätmeseaduse mõistes tegemist jäätmetega.

Haava III kruusakarjääri esialgse kattepinna maht kokku on 6 tuh m³, sh kasvupinnast (muld) 2 tuh m³. Seega on Haava III kruusakarjääris olev üldine kattepinna kogus suhteliselt väike ning seda on olnud mäetööde ajal võimalik nõuetele vastavalt paigutada ning ladustada mäeeraldisel teenindusmaal ning mäeeraldisel alal. Mäeeraldisel alalt kooritud kattepinna sh mullal on alati olnud kindel eesmärk ja otstarve kasutada antud materjale karjäärialal hilisemal korrastamistööl, kuna loa väljastamisel oli teada, et alale moodustub maismaaosa, kuhu tuleb kattepinna laotada.

2017. a maavara kaevandamisloa muutmise taotluse seletuskirja (OÜ J.Viru Markseidibüroo, töö nr 16M166) kohaselt on mäeeraldisel alalt kattepinna kooritud ning ladustatud nõuetele vastavalt puistangutesse ning lisaks kasutatakse seletuskirja kohaselt kogu kattepinna kaevandamisega rikutud maa korrastamiseks vastavalt projektile.

Keskkonnaamet 21.03.2017. a korraldusega nr 1-3/17/694 on korrastamisprojektile „Haava karjäär LVIM-024, Haava III kruusakarjäär L.MK.LV-205644 kaevandamisega rikutud maa korrastamise projekt“ (Mäebüroo Nord OÜ, töö nr 51016) antud vastav rakendamise nõusolek.

Antud korrastamisprojekti kohaselt on Haava III mäeeraldisel kattepinna maht kokku 6 tuh m³ (keskmise paksus 0,9 m), millest 2 tuh m³ (keskmise paksus 0,3 m) moodustab huumuserikas kasvupinna. Haava III mäeeraldisel oli kattepinna ainult 0,64 ha suurusel alal.

Korrastamisprojekti kohaselt kujuneb Haava III mäeeraldisel alale kaevandamisjärgselt veekogu ning maismaa. Projekti andmetel piisab olemasolevast kattepinna, et katta metsa- ja rohumaa korrastatav karjääri osa 0,5 m paksuse kattepinna kihiga.

Projekti kohaselt tuleb Haava III karjääri kagunurgas täitmise teel tõstetud ala katta kattepinna. Täitmise ala pindala on 1,1 ha. Vastava ala katmiseks vajalik kattepinna kogus on $1,1 \text{ ha} \times 0,5 \text{ m} = 5,5 \text{ tuh m}^3$.

Lisaks tuleb kattepinna katta karjääri nõlvad, mis jäävad maksimaalsest veetasemest kõrgemale. Kattepinna kaetavate nõlvade pindala on 0,1 ha. Vajalik kattepinna maht on $0,1 \text{ ha} \times 0,5 \text{ m} = 0,5 \text{ tuh m}^3$.

Korrastamisprojekti kohaselt tuleb Haava III karjäärist kooritud kattepinna kasutada kogu mahus vastavalt käesolevale projektile korrastamistöödeks. Seega ei vasta antud kattepinna Jäätmeseaduse § 2 nõudele, kuna kattepinna on olemas kindel kasutus ning otstarve. Kaevandaja ei soovi kattepinna loobuda ega kasutusest hoida, kuna kattepinna kasutusele võtmine korrastamistööl on tehniliselt võimalik ja otstarbekas. Seega on välistatud kattepinna muutumist jäätmeteks jäätmeseaduse mõistes.

Mäeeraldisel teostati paljandustöid pöördkoppekskavaatoriga. Ekskavaator tõstis kattepinna ajutisse puistangusse või otse kallurile, millega transporditi kattepinna puistangusse. Kattepinna koguti aunadesse ning mäetööde arendes kasutatakse katend kaevandatud ala korrastamisel. Kattepinna koorimine on teostatud etappide kaupa,

mis on välistanud puistangutes kattepinnase võimaliku pikaajalise säilitamise. Käesolevaga on võimalik teostada ammendatud alade korrastamistööd ning kasutada kooritud kattepinnast vastavalt Keskkonnaameti poolt rakendamissooleku saanud korrastamisprojektile.

Kattepinnas on ajutiselt osaliselt ladustatud mäeeraldisel ning teenindusmaal puistangutes/vallides. Lisaks on kattepinnasest moodustatud vallid lähimate elamute suunale mäeeraldisel kagu- ning edelaserva, mis vajadusel toimivad ka müratõkkevallidena.

Käesolevaks on kaevandaja teostanud korrastamistööd vastavalt korrastamisprojektile ning ammendanud alale kattepinnast osaliselt tagasi laotanud. Osaliselt on mäeeraldisel teenindusmaa ning mäeeraldisel alal ajutiselt ladustatud kattepinnase puistangud, mis kasutatakse tehnoloogiliselt esimesel võimalusel mäeeraldisel ala korrastamiseks vastavalt korrastamisprojektile. Seega ei ole karjäärilal ette näha ajutiste kattepinnase vallide muutumist jäätmeseaduse mõistes jäätmeteks.

Haava III kruusakarjääris kaasneb maavara kaevandamise ja varu ammendamisega kaevandatud maa korrastamine ja tagastamine valdajale. Kaevandamise korrastamistöödega alustatakse kaevandamise ajal esimesel tehnoloogilisel võimalusel. Paljandustööde käigus kooritud kattepinnast saab järk-järgult kasutada kaevandatud maa korrastamiseks maavara kaevandamise keskkonnaloa kehtivuse ajal vastavalt korrastamisprojektile ning kaevandatud maa korrastatakse lõplikult enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist.

Haava III kruusakarjääri ala korrastatakse vastavalt kaevandatud maa korrastamisprojektile ja keskkonnaministri määrusele nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“, kus on määratud kattepinnase lõplik kasutus ning otstarve.

Haava III kruusakarjääris ei toimu jäätmeseaduse mõistes katendi äraviskamist ning tegemist on looduslikul kujul oleva materjaliga, millel on olemas kindel kasutus ning otstarve. Katend ei kujuta ajutisel ladustamisel ohtu keskkonnale ning samuti on välistatud saasteainete teke ja levik ümbritsevasse keskkonda. Antud saastumata kattepinnase näol pole jäätmeseaduse mõistes tegemist jäätmetega ning puudub vajadus vastava kaevandamisjäätmekava koostamiseks.

Koostajad:

Margus Kukk
(allkirjastatud digitaalselt)

Laur Kõiv
(allkirjastatud digitaalselt)

Koostamise kuupäev: 02.09.2021
Mäebüroo Nord OÜ

Taotleja:

KMG OÜ
(allkirjastatud digitaalselt)